

Rīgā tiekas NATO valstu ārlietu ministri

Publicēts: 03.11.2021.

NATO

2021. gada 30. novembrī un 1. decembrī Latvijā pirmo reizi notiks NATO ārlietu ministru sanāksme. Līdzās aktuālo drošības izaicinājumu risināšanai Rīgas sanāksmē NATO sabiedrotie apspriedīs sadarbību ar partneriem un Eiropas Savienību, kā arī sāks diskusijas par alianses jauno stratēģisko koncepciju. "NATO Stratēģiskās koncepcijas izstrāde ir viens no galvenajiem uzdevumiem līdz gaidāmajam Madrides samitam. Jaunajā koncepcijā ir jāsaglabā gan aizsardzības spējas kā NATO pamatzdevums, gan transatlantiskā vienotība, kas ir būtisks priekšnosacījums jaunajiem ģeopolitiskajiem izaicinājumiem. Tādējādi ceru, ka NATO ārlietu ministru sanāksme Rīgā būs pirmā šāda ministru līmeņa diskusija, kas dos būtiskus priekšlikumus jaunās NATO Stratēģiskās koncepcijas izstrādē," norāda Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs.

Kopš 2006. gadā Rīgā rīkotā NATO samita ir pagājuši 15 gadi, un šajā laikā drošības vide ir ievērojami mainījusies. Apdraudējums skar ne tikai alianses valstis, bet arī visu demokrātiskās vērtības un likumā balstīto pasaules kārtību. Krievijas īstenotā Krimas militārā aneksija un agresija Ukrainas austrumos ir iedragājuši starptautiskās drošības arhitektūru, radot draudus eiroatlantiskajai drošībai. Ķīnas pieaugošā ietekme ir sistemātisks izaicinājums noteikumos balstītajai starptautiskajai kārtībai. Aizvien spēcīgāk alianse saskaras ar kiberuzbrukumiem, hibrīdo apdraudējumu, iejaukšanos vēlēšanu procesos, ķīmiskajiem uzbrukumiem, masveida dezinformācijas kampaņām un jaunu, postošu tehnoloģiju ietekmi uz cilvēces drošību. Vienlaikus pie NATO ārējās robežas šobrīd tiek īstenots hibrīduzbrukums, kurā Lukašenko režīms savu politisko mērķu sasniegšanai izmanto trešo valstu pilsoņus.

Alianse ir veiksmīgi spējusi pielāgoties mainīgajai drošības videi. Latvija augstu novērtē sabiedroto ieguldījumu NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupā Latvijā, kā arī NATO Gaisa telpas patrulēšanas operācijā Baltijas valstīs. Papildus esošajām politiskās un militārās atturēšanas un aizsardzības spējām ir jāatrod jauni risinājumi, par ko spriedīs NATO ārlietu ministru sanāksmes dalībnieki

Rīgā.

Globālā pandēmija ir nopietns izaicinājums kā Latvijā, tā pārējā pasaulē. Tomēr arī šajos sarežģītajos apstākļos ir svarīgi nodrošināt, ka NATO konsultāciju un lēmumu pieņemšanas process ir nepārtraukts, jo tas apliecina alianses rīcībspēju un uzticamību.

Par NATO ārlietu ministru sanāksmes rīkošanu Rīgā dalībvalstis vienojās krietni pirms Covid-19 pandēmijas, un pasākuma norise tiek plānota kopš 2019. gada. Latvijas sabiedrības un ārvalstu viesu veselība un drošība ir Latvijas kā uzņemošās valsts prioritāte. Pasākuma norise tiek plānota sadarbībā ar atbildīgajiem dienestiem un atbilstoši stingram Covid-19 drošības pasākumu protokolam, tai skaitā ļaujot sanāksmē piedalīties tikai vakcinētām vai Covid-19 pārslimojušām personām. Ņemot vērā epidemioloģiskos apstākļus, tikusi ierobežota sanāksmes programma un delegāciju skaitliskais sastāvs, samazinot to līdz astoņiem cilvēkiem. Sanāksmes organizēšanā tiek nodrošināti NATO noteiktie drošības standarti. Pēc tikšanās Rīgā valstu pārstāvji dosies tālāk uz Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) ministru sanāksmi Stokholmā, Zviedrijā.

Sanāksmes organizēšanā atbalstu Ārlietu ministrijai sniedz valsts drošības iestādes, Aizsardzības ministrija, Nacionālie bruņotie spēki un Militārā policija, Valsts policija, Pašvaldības policija, Rīgas dome, Veselības ministrija, SPKC, NMPD, VUGD. Kopumā pasākuma norisē iesaistīti vairāki simti dažādu iestāžu amatpersonu, kā arī liels skaits komersantu.

Informācijai

Latvija ir NATO dalībvalsts kopš 2004. gada, un pievienošanās aliansei ir sniegusi iepriekš valsts vēsturē nebijušas drošības garantijas. NATO Gaisa telpas patrulēšanas operācija Baltijas valstīs un Paplašinātās klātbūtnes kaujas grupas izvietošana Latvijā, kurā šobrīd piedalās desmit dalībvalstu, ir redzamākie NATO sniegtā atbalsta apliecinājumi.

Savukārt Latvija regulāri piedalās alianses bruņoto spēku mācībās ārvalstīs, kā arī militārās mācības tiek rīkotas Latvijas teritorijā. Tāpat Latvija kopā ar sabiedrotajiem un partneriem palīdz sekmēt mieru un drošību pasaulē, piedaloties NATO operācijās un misijās – šobrīd Irākā un Kosovā.

Ievērojot NATO saistības, kopš 2018. gada Latvija ir palielinājusi ieguldījumu nacionālajai aizsardzībai līdz 2% no iekšējā kopprodukta un mērķtiecīgi attīsta Nacionālos bruņotos spēkus un militārās un civilās spējas.

Kopš pievienošanās NATO Latvija ir uzņēmusies atbildību organizēt NATO pasākumus Rīgā, piemēram, NATO samitu 2006. gadā un Parlamentārās asamblejas sanāksmi 2010. gadā, kā arī vairākas darba līmeņa tikšanās.

2014. gadā Latvijā tika izveidots NATO Stratēģiskās komunikācijas izcilības centrs ar mērķi stiprināt NATO dalībvalstu un sabiedroto stratēģiskās komunikācijas spējas, lai vairotu sabiedrības zināšanas par NATO un vienlaikus cīnītos pret nepatiesas informācijas izplatīšanu.

<https://www.mfa.gov.lv/lv/jaunums/riga-tiekas-nato-valstu-arlietu-ministri>